

затворничеството, калява се в изпитанията и смело продължава борбата. Кр. Белев е отразил и героичната въоръжена съпротива, партизанското движение. Но в изложението на събитията и разработката на отделните моменти няма оная задълбоченост на мотивировката, която прави правдиви хората и случките, реализмът е чисто външен, а от социалистическия реализъм изобщо следата е слаба поради изкуствеността и произвола на изображението, слабостта на композицията и бледността на езика, останал твърде далече от висотата на художественото изказване. Авторът робува на привиден реализъм, който наподобява изобразително творчество. Не са създадени живи, запомващи се образи и сцени, малко са типичните случаи, предадени от автора като основа на художествената правда.

С историческа правдоподобност, но с публицистическа основа са пресъздадени събитията в романа на Харалан Русев „По стръмнините“. Всесилният тютюнотърговец Златев държи не само властта в престъпните си ръце, но движи поради това цялата противонародна дейност на държавния апарат заради своите класови интереси. Авторът е представил сполучливо различните прослойки на фашизираната буржоазия в селото и града, без да изобрази жизнено представителите на антифашисткия лагер. Повече яркост имат отрицателните му герои, което не е в духа на социалистическия реализъм. Васил Руменов, главният герой на романа, е израсъл под крилото на партийните грижи в духа на непоклатимите традиции на партията на Благоев и Димитров за подчиняване на личните интереси на волята на партията. Той узрява напълно в бурята на борбата, става командир на партизански отряд, проявява качества на прогресивен общественик. Борците имат здрав тил и опора у народа. Такива герои като селянина Илия, като ученика Петьо и дори баба Иванка, която така смело сътрудничи в опасното дело, са творческа сполука за Хар. Русев въпреки редицата слабости в изобразяването им от социално-битово и психологическо гледище.

Романът на Камен Калчев „Живите помнят“ засяга много важна страна от фашистко време: процеса на преминаването на безпартийните трудови хора към патриотическото движение под натиска на обстоятелствата и по силата на убеждаването в правотата на партията като единствена сила, която се бори за интересите на селската беднота и работническата класа. Действието почва в село около борбата за ръководството на кооперацията, а отсетне преминава на чисто политическа почва поради режима на фашизма. Героят на романа, попаднал в затвор, придобива политическа школовка в съгласие с новия, димитровски курс в партията и така намира истинския си път. Влиянието на партията засяга и семейството му. Жена му Илка, която го подпомага в обществената му работа, първа се убеждава, че народът може да очаква добро само от комунистите. В своето политическо развитие тя отива още по-далече: сама праща дъщеря си в партизанския отряд. Тя обаче става жертва на фашисткия садизъм. Вълнуващо е изобразено освобождението на политзатворниците от народа, радостта на селската беднота, работни-